

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമാസമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ യുദ്ധകാണ്ഡേ

॥ ഏകപഞ്ചാശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

|| ഏകപഞ്ചാശഃ സർഗഃ ||

ശ്രീരാമസ്യ ബന്ധനതോ മോക്ഷം ശ്രുത്വാ ചിന്തിതേന രാവണേന
ധൂമ്രാക്ഷസ്യ യുദ്ധായ പ്രേഷണം സേനാപതിനാ സഹ തസ്യ
നഗരാനിർഗമനം ച

തേഷാം തു തുമുലം ശബ്ദം
വാനരാണാം മഹൗജസാം |
നർഭതാം രാക്ഷസൈഃ സാർധം
തദാ ശുശ്രാവ രാവണം || 6.51.1 ||

സ്തിഗ്ധഗംഭീരനിർഘോഷം
ശ്രുത്വാ തം നിനദം ഭൃശം |
സചിവാനാം തതസ്തേഷാം
മധ്യേ വചനമബ്രവീത് || 6.51.2 ||

യഥാസൗ സമ്പ്രഹൃഷ്ടാനാം
വാനരാണാമുപസ്ഥിതഃ |
ബഹുനാം സുമഹാൻ നാദോ
മേഘാനാമിവ ഗർജതാം || 6.51.3 ||

സുവ്യക്തം മഹതീ പ്രീതി -
രേതേഷാം നാത്ര സംശയഃ |

തമാഹി വിപുലൈർനാദൈ -
ശ്ചുക്ഷുഭേ ലവണാർണവഃ ||6.51.4 ||

തൗ തു ബദ്ധൗ ശരൈസ്തീക്ഷ്ണൈ -
ർഭ്രാതരൗ രാമലക്ഷ്മണൗ |
അയം ച സുമഹാൻ നാദഃ
ശങ്കാം ജനയതീവ മേ ||6.51.5 ||

ഏവം ച വചനം ചോക്ത്യാ
മന്ത്രിണോ രാക്ഷസേശ്വരഃ |
ഉവാച നൈര്യതാംസ്തത്ര
സമീപപരിവർതിനഃ ||6.51.6 ||

ഇതായതാം തൂർണമേതേഷാം
സർവേഷാം ച വനൗകസാം |
ശോകകാലേ സമുത്പന്നേ
ഹർഷകാരണമുത്ഥിതം ||6.51.7 ||

തഥോക്താസ്തേ സുസംഭ്രാന്താഃ
പ്രാകാരമധിരുഹ്യ ച |
ദദ്യുശുഃ പാലിതാം സേനാം
സുഗ്രീവേണ മഹാത്മനാ ||6.51.8 ||

തൗ ച മുകുതൗ സുഘോരേണ
ശരബന്ധേന രഘവൗ |
സമുത്ഥിതൗ മഹാഭാഗൗ
വിഷേദുഃ സർവരാക്ഷസാഃ ||6.51.9 ||

സന്ത്രസ്തഹൃദയാഃ സർവേ
പ്രാകാരാവരുഹ്യ തേ |

വിവർണാ രാക്ഷസാ ഘോരാ
രാക്ഷസേന്ദ്രമുപസ്ഥിതാഃ ||6.51.10 ||

തദപ്രിയം ദീനമുവാ
രാവണസ്യ ച രാക്ഷസാഃ |
കൃത്സ്നം നിവേദയാമാസു -
ര്യഥാവദ് വാക്യകോവിദാഃ ||6.51.11 ||

യൗ താവിന്ദ്രജിതാ യുദ്ധോ
ഭ്രാതരൗ രാമലക്ഷ്മണൗ |
നിബദ്ധൗ ശരബന്ധേന
നിശ്ചക്വദുജൗ കൃതൗ ||6.51.12 ||

വിമുക്തൗ ശരബന്ധേന
ദൃശ്യേതേ തൗ രണാജിരേ |
പാശാനിവ ഗജൗ ഛരിത്യാ
ഗജേന്ദ്രസമവിക്രമൗ ||6.51.13 ||

തച്ഛൂത്യാ വചനം തേഷാം
രാക്ഷസേന്ദ്രാ മഹാബലഃ |
ചിന്താശോകസമാക്രാന്തോ
വിവർണവദനോഭവത് ||6.51.14 ||

ഘോരൈർദത്തവരൈർബദ്ധൗ
ശരൈരാശീവിഷോപമൈഃ |
അമോഘൈഃ സൂര്യസങ്കാശൈഃ
പ്രമഥ്യേന്ദ്രജിതാ യുധി ||6.51.15 ||

തദന്യബന്ധമാസാദ്യ
യദി മുകൃതൗ രിപു മമ |

സംശയസ്ഥമിദം സർവ -
മനുപശ്യാദ്യഹം ബലം ||6.51.16 ||

നിഷ്ഠലാഃ ഖലു സംവൃത്താഃ
ശരാഃ പാവകതേജസഃ |
ആദത്തം യൈസ്തു സംഗ്രാമേ
രിപൂണാം ജീവിതം മമ ||6.51.17 ||

ഏവമുക്ത്യാ തു സക്രൂദ്ധോ
നിഃശ്വസന്നുരഗോ യഥാ |
അബ്രവീദ് രക്ഷസാം മധ്യേ
ധൂമാക്ഷം നാമ രാക്ഷസം ||6.51.18 ||

ബലേന മഹതാ യുക്തോ
രക്ഷസാം ഭീമവിക്രമ |
ത്വം വധായാശു നിർയാഹി
രാമസ്യ സഹ വാനരൈഃ ||6.51.19 ||

ഏവമുക്തസ്തു ധൂമാക്ഷോ
രാക്ഷസേന്ദ്രേണ ധീമതാ |
പരിക്രമ്യ തതഃ ശീഘ്രം
നിർജഗാമ നൃപാലയാത് ||6.51.20 ||

അഭിനിഷ്ഠ്യ തദ് ദ്വാരം
ബലാധ്യക്ഷമുവാച ഹ |
ത്വരയസ്യ ബലം ശീഘ്രം
കിം ചിരേണ യുയുത്സതഃ ||6.51.21 ||

ധൂമാക്ഷവചനം ശ്രുത്വാ
ബലാധ്യക്ഷോ ബലാനുഗഃ |

ബലമുദ്യോജയാമാസ
രാവണസ്യാജ്ഞയാ ഭൃശം ||6.51.22 ||

തേ ബദ്ധഘണ്ടാ ബലിനോ
ഘോരരൂപാ നിശാചരാഃ |
വിനദ്യമാനാഃ സംഹൃഷ്ടാ
ധൂമ്രാക്ഷം പര്യവാരയൻ ||6.51.23 ||

വിവിധായുധഹസ്താശ്ച
ശൂലമുദ്ഗരപാണയഃ |
ഗദാഭിഃ പട്ടിശൈർഭണ്ഡൈ -
രായസൈർമുസലൈരപി ||6.51.24 ||

പരിഘ്വേർഭിന്ദിപാലൈശ്ച
ഭൽലൈഃ പാശൈഃ പരശ്വയൈഃ |
നിർയയൂ രാക്ഷസാ ഘോരാ
നർഭന്തോ ജലദാ യഥാ ||6.51.25 ||

രഥൈഃ കവചിനസ്ത്വന്യേ
ധ്വജൈശ്ച സമലക്യതൈഃ |
സുവർണജാലവിഹിതൈഃ
ഖരൈശ്ച വിവിധാനനൈഃ ||6.51.26 ||

ഹയൈഃ പരമശീഘ്രൈശ്ച
ഗജൈശ്ചൈവ മദോക്തൈഃ |
നിർയയൂർനൈര്യുതവ്യാഘ്രാ
വ്യാഘ്രാ ഇവ ദുരാസദാഃ ||6.51.27 ||

വൃകസിംഹമുഖൈർയുക്തം
ഖരൈഃ കനകഭൂഷിതൈഃ |

ആരുരോഹ രഥം ദിവ്യം
ധൂമ്രാക്ഷഃ ഖരനിഃസ്വനഃ || 6.51.28 ||

സ നിർയാതോ മഹാवीര്യോ
ധൂമ്രാക്ഷോ രാക്ഷസൈർവൃതഃ |
ഹസൻ വൈ പശ്ചിമദ്വാരാ -
ദ്ധനുമാൻ യത്ര തിഷ്ഠതി || 6.51.29 ||

രഥപ്രവരമാസ്ഥായ
ഖരയുക്തം ഖരസ്വനം |
പ്രയാന്തം തു മഹാഘോരം
രാക്ഷസം ഭീമദർശനം || 6.51.30 ||

അന്തരിക്ഷഗതാഃ ക്രൂരാഃ
ശകുനാഃ പ്രത്യഷേധയൻ |
രഥശീർഷേ മഹാഭീമോ
ഗൃധ്രശ്ച നിപപാത ഹ || 6.51.31 ||

ധ്വജാഗ്രേ ഗ്രഥിതാശ്ചൈവ
നിപേതൂഃ കുണ്ഡപാശനാഃ |
രുധിരാർദ്രോ മഹാഞ്ശ്ശ്വേതഃ
കബന്ധഃ പതിതോ ഭൂവി || 6.51.32 ||

വിസ്വരം ചോത്സുജ്ജന്നാദാൻ
ധൂമ്രാക്ഷസ്യ നിപാതിതഃ |
വവർഷ രുധിരം ദേവഃ
സഞ്ചചാല ച മേദിനീ || 6.51.33 ||

പ്രതിലോമം വവൗ വായു -
ർനിർഘാതസമനിഃസ്വനഃ |

തിമിരഘോഽവൃതാസ്സത്ര
ദിശശ്ച ന ചകാശിരേ ||6.51.34 ||

സ തുത്പാതാംസ്തതോ ദൃഷ്ട്യാ
രാക്ഷസാനാം ഭയാവഹാൻ |
പ്രാദുർഭൂതാൻ സുഘോരാംശ്ച
ധൂമ്രാക്ഷോ വ്യഥിതോഭവത് |
മുമുഹു രാക്ഷസാഃ സർവേ
ധൂമ്രാക്ഷസ്യ പുരഃസരാഃ ||6.51.35 ||

തതഃ സുഭീമോ ബഹുദിർനിശാചരൈ -
ർവൃതോഭിനിഷ്ഠമ്യ രണോത്സുകോ ബലീ |
ദദർശ താം രഘവബാഹുപാലിതാം
മഹൗഘകൽപാം ബഹു വാനരീം ചമും ||6.51.36 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
യുദ്ധകാണ്ഡേ ഏകപഞ്ചാശഃ സർഗഃ ||